

Sygn. akt *I ACa 377/15*

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 lipca 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSA Elżbieta Fijałkowska

Sędziowie: SSA Mariola Głowacka (spr.)

SSA Jerzy Geisler

Protokolant: insp.d/s biur. Katarzyna Kaczmarek

po rozpoznaniu w dniu 9 lipca 2015 r. w Poznaniu

na rozprawie

sprawy z powództwa **T. G.**

przeciwko **Centrum (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w L.**

przy interwencji ubocznej po stronie pozwanej D. G.

o ustalenie

na skutek apelacji pozwanej

od wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu

z dnia 16 stycznia 2015 r. sygn. akt IX GC 1080/14

I. zmienia zaskarżony wyrok w punktach 1 i 3 w ten sposób, że:

a. powództwo oddala,

b. zasądza od powoda na rzecz pozwanej kwotę 377 zł tytułem zwrotu kosztów procesu,

II. zasądza od powoda na rzecz:

a. pozwanej kwotę 20.270 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego,

b. interwencji ubocznej D. G. kwotę 4.394 zł tytułem zwrotu opłaty od interwencji i kosztów zastępstwa procesowego.

.

SSA M. Głowacka SSA E. Fijałkowska SSA J. Geisler

Sygn. akt I ACa 377/15

UZASADNIENIE

Powód T. G. pozwem złożonym w dniu 26 września 2014r., po ostatecznym sprecyzowaniu żądań, na podstawie art. 189 k.p.c. wniósł o ustalenie nieistnienia uchwał podjętych przez (...) Spółki Centrum (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w L. tj.:

1) uchwał podjętych w dniu 2 września 2013r. na Zwyczajnym Zgromadzeniu Wspólników zaprotokołowanych przez asesora notarialnego R. W., zastępcę notariusza P. K., prowadzącego Kancelarię Notarialną w W. przy ul. (...) (Rep. (...))tj. uchwały w sprawie:

- rozpatrzenia i zatwierdzenia sprawozdania Zarządu z działalności Spółki za rok 2012,
- rozpatrzenia i zatwierdzenia sprawozdania finansowego Spółki za rok 2012,
- podziału zysku za rok 2012,
- udzielenia absolutorium Prezesowi Zarządu – P. B. z wykonywania przez niego obowiązków w roku 2012,
- powołania Prezesa Zarządu na kolejną kadencję,
- udzielenia pożyczki przez Spółkę,
- zmiany aktu założycielskiego Spółki,

2) uchwał podjętych w dniu 27 czerwca 2014r. na Zwyczajnym Zgromadzeniu Wspólników tj. uchwały w sprawie:

- rozpatrzenia i zatwierdzenia sprawozdania Zarządu z działalności Spółki w roku obrotowym 2013,
- rozpatrzenia i zatwierdzenia sprawozdania finansowego Spółki za rok obrotowy 2013,
- podziału zysku za rok obrotowy 2013.

Ponadto powód wniósł o zasądzenie od pozwanej na jego rzecz kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Pozwana Centrum (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w L. w odpowiedzi na pozew z dnia 4 listopada 2014r. wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powoda na jej rzecz kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy w Poznaniu wyrokiem z dnia 16 stycznia 2015r. ustalił, że nie istnieją uchwały Zgromadzeń Wspólników Spółki Centrum (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w L.:

a) uchwały podjęte w dniu 2 września 2013r. na Zwyczajnym Zgromadzeniu Wspólników zaprotokołowane przez asesora notarialnego R. W., zastępcy notariusza P. K., prowadzącego Kancelarię Notarialną w W. przy ul. (...) (Rep. (...))tj.

- uchwała nr (...) w sprawie rozpatrzenia i zatwierdzenia sprawozdania Zarządu z działalności Spółki za rok 2012,
- uchwała nr (...) w sprawie rozpatrzenia i zatwierdzenia sprawozdania finansowego Spółki za rok 2012,
- uchwała nr (...)w sprawie podziału zysku za rok 2012,
- uchwała nr (...) w sprawie udzielenia absolutorium Prezesowi Zarządu – P. B. z wykonywania przez niego obowiązków w roku 2012,

- uchwała nr (...) w sprawie powołania Prezesa Zarządu na kolejną kadencję,

- uchwała nr (...) w sprawie udzielenia pożyczki przez Spółkę,

- uchwała nr (...) w sprawie zmiany aktu założycielskiego Spółki,

b) uchwały podjęte w dniu 27 czerwca 2014r. na Zwyczajnym Zgromadzeniu Wspólników tj.

- uchwała nr (...) w sprawie rozpatrzenia i zatwierdzenia sprawozdania Zarządu z działalności Spółki w roku obrotowym 2013,

- uchwała nr (...) w sprawie rozpatrzenia i zatwierdzenia sprawozdania finansowego Spółki za rok obrotowy 2013,

- uchwała nr (...) w sprawie podziału zysku za rok obrotowy 2013.

W pozostałym zakresie Sąd pierwszej instancji postępowanie umorzył, a nadto zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 12.217 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sąd pierwszej instancji ustalił, że A. G. w dniu 5 lipca 2007r., sporządził przed notariuszem B. S. testament (Rep. A Nr (...))mocą którego powołał do dziedziczenia żonę D. G. w udziale wynoszącym 1/4 części, syna T. G. w udziale wynoszącym 1/2 części, syna M. G. (2) w udziale wynoszącym 1/4 części. W dniu 22 stycznia 2010r. A. G. zawarł małżeństwo z D. K., która następnie przyjęła nazwisko G..

Sąd pierwszej instancji ustalił, że w dniu 30 listopada 2010r. A. G. nabył od (...) Spółki Akcyjnej (obecnie (...) Spółka Akcyjna) z siedzibą we W. 190.380 udziałów w spółce Centrum (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w L., gdzie zbywca był jedynym wspólnikiem posiadającym 190.380 udziałów o wartości nominalnej 100 zł każdy udział, za wynagrodzeniem w wysokości 10.000.000 zł. Wynagrodzenie miało być płatne w dwóch ratach: kwota 8.000.000 zł przelewem na rachunek bankowy Izby Celnej we W. (tytułem spłaty zaległości zbywcy w podatku akcyzowym do dnia 1 grudnia 2001r.), kwota 2.000.000 zł przelewem na rachunek bankowy zbywcy w terminie do 12 miesięcy. W § 4 umowy strony postanowiły, że umowa wchodzi w życie w przypadku dokonania przez nabywcę zapłaty kwoty 8.000.000 zł na rachunek bankowy Izby Celnej we W. tytułem spłaty zaległości zbywcy w podatku akcyzowym do dnia 1 grudnia 2010r. W § 2 ust. 3 umowy nabywca zobowiązał się do podjęcia skutecznych starań dotyczących anulowania pożyczek w wysokości 1.826.328,82 zł zaciągniętych od Spółki Centrum (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w L. przez zbywcę. W dniu 1 grudnia 2010r. A. G. dokonał przelewu z rachunku bankowego prowadzonego na jego nazwisko kwoty 8.000.000 zł tytułem częściowej zapłaty wynagrodzenia za nabyte udziały w pozwanej Spółce.

Sąd pierwszej instancji ustalił, że A. G. zmarł w dniu 14 lutego 2013r. Testament A. G. z dnia 5 lipca 2007r. został otwarty i ogłoszony w dniu 26 lutego 2013r. przez notariusza B. S.. Spadek po zmarłym nabyli z dobrodziejstwem inwentarza żona D. G. w udziale wynoszącym 1/4 części, syn T. G. w udziale wynoszącym 1/2 części, syn M. G. (2) w udziale wynoszącym 1/4 części. Postanowieniem z dnia 13 września 2013r. Sąd Rejonowy Poznań – Nowe Miasto w P. IX Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego w rubryce: dane wspólników Centrum (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w L. wpisał dane D. G. jako posiadającej 95.190 udziałów o łącznej wartości 9.519.000 zł, na wniosek złożony przez pozwaną Spółkę. Podstawę wpisu stanowiło m.in. oświadczenie D. G., że w dniu 22 stycznia 2010r. wstąpiła w związek małżeński z A. G. zmarłym w dniu 14 lutego 2013r., w chwili śmierci A. G. pozostawał w związku z D. G., w czasie trwania małżeństwa małżonkowie nie zawierali jakichkolwiek umów zmieniających ustawowy ustrój wspólności majątkowej pomiędzy małżonkami, nie występowali do sądu o orzeczenie zmiany ustroju łączącej ich wspólności majątkowej; w czasie trwania małżeństwa nie została orzeczona separacja, żaden z małżonków nie występowal o orzeczenie rozvodu lub separacji, umowa nabycia 190.380 udziałów w Spółce Centrum (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w L. zawarta została przez A. G. w dniu 30 listopada 2010r., opatrzona podpisami notarialnie poświadczonymi w dniu 29 grudnia 2010r. tj. w czasie trwania wspólności ustawowej małżeńskiej pomiędzy małżonkami.

Sąd pierwszej instancji ustalił, że w dniu 2 września 2013r. w obecności asesora notarialnego R. W., zastępcy notariusza P. K. prowadzącego Kancelarię Notarialną w W. przy ul. (...) (Rep. A (...)) w siedzibie pozwanej Spółki odbyło się Zwyczajne Zgromadzenie Wspólników Spółki Centrum (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w L.. Powołana uchwałą nr(...) Przewodnicząca Zgromadzenia Wspólników – D. G. zarządziła sporządzenie listy obecności, podpisała ją i stwierdziła, że na Zgromadzeniu reprezentowane jest 95.190 udziałów – 95.190 głosów (50% kapitału zakładowego), a nadto oświadczyła, że Zgromadzenie zostało zwołane przez Zarząd Spółki w sposób formalny poprzez powiadomienie wszystkich wspólników o terminie i miejscu zgromadzenia, szczegółowym porządku obrad – zgodnie z wymogami art. 238 k.s.h. – listami poleconymi wysłanymi w dniu 19 sierpnia 2013r., a zatem stosownie do postanowień § 21 aktu założycielskiego Spółki oraz art. 238 k.s.h. Zgromadzenie zdolne jest do podejmowania wiążących uchwał. Zwyczajne Zgromadzenie Wspólników w dniu 2 września 2013r. podjęło m.in. (poza uchwałami nr (...)dotyczącymi powołania Przewodniczącej Zgromadzenia oraz zatwierdzenia porządku obrad) następujące uchwały:

- nr (...) w sprawie rozpatrzenia i zatwierdzenia sprawozdania Zarządu z działalności Spółki za rok 2012,
- nr (...) w sprawie rozpatrzenia i zatwierdzenia sprawozdania finansowego Spółki za rok 2012,
- nr(...) w sprawie podziału zysku za rok 2012,
- nr (...)w sprawie udzielenia absolutorium Prezesowi Zarządu – P. B. z wykonywania przez niego obowiązków w roku 2012,
- nr(...)w sprawie powołania Prezesa Zarządu na kolejną kadencję,
- nr (...)w sprawie udzielenia pożyczki przez Spółkę,
- nr(...)w sprawie zmiany aktu założycielskiego Spółki.

W głosowaniu oddano 95.190 głosów – „za” oddano 95.190 głosów, przeciw i wstrzymanych głosów nie było. W dniu 27 czerwca 2014r. Zwyczajne Zgromadzenie Wspólników Spółki Centrum (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w L. podjęło następujące uchwały:

- nr (...) w sprawie rozpatrzenia i zatwierdzenia sprawozdania Zarządu z działalności Spółki w roku obrotowym 2013,
- nr (...) w sprawie rozpatrzenia i zatwierdzenia sprawozdania finansowego Spółki za rok obrotowy 2013,
- nr (...) w sprawie podziału zysku za rok obrotowy 2013.

Uchwały zostały podjęte jednogłośnie przez D. G. reprezentującą 95.190 głosów. Postanowieniem z dnia 7 listopada 2014r. Sąd Rejonowy Poznań-Nowe Miasto i W. w sprawie PO.IX Ns – Rej. KRS/(...) z urzędu uchylił wpis 95.190 udziałów D. G. do Krajowego Rejestru Sądowego. Postanowienie to nie jest prawomocne.

Sąd pierwszej instancji w tak ustalonym stanie faktycznym uznał, że powództwo zasługiwało na uwzględnienie w całości.

W pierwszej kolejności Sąd rozstrzygnął o tym, że powodowi przysługiwała legitymacja do wystąpienia z powództwem o ustalenie nieistnienia uchwał spółki wskazując przy tym, że poszukiwanie podstawy ogólnej dla ochrony interesu prawnego osoby ubiegającej się o stwierdzenie nieistnienia uchwały organu spółki, w oderwaniu od zasad określonych w przepisach k.s.h. (art. 249 - 254 k.s.h.), znajduje swe uzasadnienie również w samym charakterze spornych uchwał jako „nieistniejących”, a więc takich, które w ogóle nie weszły do obrotu prawnego w odróżnieniu od uchwał, o których mowa w art. 252 k.s.h. Zdaniem Sądu o czynności nieistniejącej może być mowa wtedy, gdy podjęto wprowadzić działania w celu jej dokonania, jednakże ze względu na brak jej materialnych składników akt prawny nie został sformułowany. Czynność nieistniejąca nie podlega w ogóle weryfikacji z punktu widzenia jej ważności, nie

ma jej z punktu widzenia prawa. Tymczasem czynność nieważna faktycznie i prawnie została dokonana, chociaż nie może wywołać zamierzonych skutków. Ponadto w przypadku czynności prawnej nieistniejącej, nie wchodzi w grę jej konwersja ani konwalidacja. Do uchwał nieistniejących należy stosować reguły ogólne, a zwłaszcza powództwo o ustalenie z art. 189 k.p.c. w wersji negatywnej. Okoliczności tej nie stoi na przeszkodzie fakt wyraźnego wyłączenia z mocy z art. 252 k.s.h. i 425 k.s.h. stosowania art. 189 k.p.c. do uchwał. Rozpatrywana sytuacja nie jest bowiem objęta zakresem przedmiotowym normy wynikającej z tych przepisów, gdyż nie ma tu uchwały w rozumieniu k.s.h. Z przywołanych zaś przepisów wynika, że art. 189 k.p.c. nie stosuje się jedynie do uchwał nieważnych. Stąd też, w ocenie Sądu pierwszej instancji, osoba trzecia niebędąca podmiotem, o którym mowa w art. 250 k.s.h., może pod warunkiem wykazania interesu prawnego na podstawie art. 189 k.p.c. żądać ustalenia przez sąd istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego lub prawa, co do którego uchwała miała wyrzucić skutek prawny. Za taką osobę trzecią Sąd uznał powoda, który nie jest uprawniony do wytoczenia powództwa na podstawie art. 252 k.s.h.

W kwestii interesu prawnego do wytoczenia powództwa Sąd wskazał, że powód dziedziczy po A. G. w 1/2 części. Stąd też, bez względu na skuteczność z punktu widzenia art. 183 § 1 k.s.h. postanowień § 15 umowy Spółki, wymienione w pozwie uchwały w sposób bezpośredni oddziałują na sferę stosunków majątkowych powoda. A ta okoliczność jednoznacznie przemawia za tym, że powód ma interes prawny w domaganiu się stwierdzenia nieistnienia oznaczonych uchwał spółki.

Rozstrzygając o zasadności zgłoszonego roszczenia Sąd pierwszej instancji miał na uwadze, że istnieje spór co do tego czy nabyte przez zmarłego udziały Spółki weszły do majątku osobistego A. G. (kwestia surogacji podnoszona przez powoda), czy też do majątku wspólnego małżonków G., co miałyby wynikać z panującego w chwili zakupu pomiędzy małżonkami ustroju wspólności ustawowej małżeńskiej (tak pozwana). Przedmiotowa kwestia jednak, w ocenie Sądu, nie pozostawała istotna dla wydania prawidłowego rozstrzygnięcia. Sąd Okręgowy uznał bowiem, że niezależnie od przynależności udziałów do jednego z majątków, na skutek śmierci A. G. powstała taka sytuacja prawna w ramach której zaistniało współuprawnienie (art. 184 k.s.h.) T. G., D. G. i M. G. (2) do każdego z 190.380 udziałów. Kwestia przynależności tych udziałów do majątku wspólnego miała znaczenie li tylko dla zakresu tego współuprawnienia, co już było jednak nieistotne z punktu widzenia żądania pozwu.

Sąd pierwszej instancji uznał, że każdy ze 190.380 udziałów stał się przedmiotem odrębnego współuprawnienia określonych osób. Współuprawnienie to nie przysługuje i nie może być pojmowane jako wspólnie uprawnienie do całości (pewnej puli udziałów jako całość), ale co do każdego z udziałów z osobna (tym bardziej że z każdym udziałem może być związany inny zakres praw i obowiązków). Tym samym powstała wielość stosunków współuprawnienia, o jakim mowa w treści art. 184 k.s.h., w stosunku do każdego z 190.380 udziałów oddzielnie. Niedopuszczalne było zatem przyznanie D. G. 95.190 udziałów, w ten bowiem sposób sąd rejestrowy niedopuszczalnie dokonał zniesienia współuprawnienia tych udziałów (i to bez działu spadku i ewentualnego podziału majątku wspólnego) przyznając jednej osobie część udziałów. Sąd podkreślił, że nie jest związany deklaratoryjnym wpisem do Krajowego Rejestru Sądowego, który zresztą w dniu 7 listopada 2014r. został nieprawomocnie uchylony. Zdaniem Sądu pierwszej instancji w wyniku śmierci A. G. powstała więc sytuacja w której T. G., D. G. i M. G. (2) stali się współuprawnionymi w odpowiedniej części do każdego z udziałów z osobna. Jeżeli udziały te wchodziłyby w skład majątku wspólnego (jak twierdzi pozwana), to wówczas zakres tego wspólnie uprawnienia do każdego udziału przedstawiałby się następująco: D. G. miałaby uprawnienie w zakresie 5/8 (4/8 z tytułu ustania wspólności majątkowej małżeńskiej oraz 1/8 z tytułu dziedziczenia), natomiast T. G. 1/4 (1/2 z 1/2 z tytułu dziedziczenia) i M. G. (2) 1/8 części (1/4 z 1/2 z tytułu dziedziczenia). W sytuacji natomiast, gdyby 190.380 udziałów w pozwanej Spółce nie stanowiło przedmiotu objętego wspólnością ustawową, wówczas zakres wspólnie uprawnienia wyżej wymienionych osób pokrywałby się z zakresem wynikającym ze stosunku w jakim dziedziczą spadek po A. G.. Niezależnie jednak od zakresu tego wspólnie uprawnienia, D. G. na pewno nie przysługiwało 95.190 udziałów z których to udziałów mogłaby samodzielnie wykonywać prawo głosu w dniu 2 września 2013r. i 27 czerwca 2014r. W ocenie Sądu wyżej w/w osoby pozostają zatem, wobec niedokonania działu spadku (bądź ewentualnie także podziału majątku wspólnego), współuprawnionymi do których stosować należy art. 184 k.s.h. i którzy mogą wykonywać swoje prawa w spółce przez wspólnego przedstawiciela. Jeżeli tego przedstawiciela natomiast nie wyznaczyli, nastąpiło „zawieszenie” ich czynnego prawa wykonywania praw w spółce. Skoro więc D.

G. nie mogła być uznana za współnika pozwanej Spółki, nie stała się bowiem dotychczas wyłącznym „właścicielem” połowy z 190.380 udziałów, to uchwały wymienione w pozwie, a podjęte jej głosami, Sąd uznał za nieistniejące. D. G. w dniach 2 września 2013r. i 27 czerwca 2014r. nie posiadając 95.190 udziałów w pozwanej Spółce, nie była współnikiem uprawnionym do samodzielnego wykonania praw z tej części udziałów, zatem wszelkie zdziałane przez nią czynności pozbawione są znaczenia prawnego z jakim ustawa wiąże odbycie ważnego zgromadzenia współników spółki z ograniczoną odpowiedzialnością i podjęciem uchwał przez ten organ. D. G. nie mogła więc samodzielnie wykonywać prawa głosu z 95.190 udziałów spółki, gdyż w istocie były one nadal przedmiotem współ uprawnienia trzech osób (którego zakres jest aktualnie sporny). Podjęte zatem w dniu 2 września 2013r. oraz 27 czerwca 2014r. uchwały nie istnieją. Z uwagi na to, na podstawie art. 189 k.p.c. Sąd Okręgowy orzekł jak w pkt 1 wyroku.

Rozstrzygnięcie w przedmiocie umorzenia postępowania stanowiło konsekwencję złożonego przez powoda na rozprawie w dniu 16 stycznia 2015r. oświadczenia o częściowym cofnięciu pozwu, na co pozwana wyraziła zgodę (art. 355 § 1 k.p.c. w zw. z art. 203 § 1 i § 4 k.p.c.).

O kosztach procesu Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 100 zdanie drugie k.p.c. uznając, że powód uległ tylko w nieznacznej (umorzonej) części żądania. Na koszty procesu poniesione przez powoda w kwocie 12.217 zł składała się opłata sądowa od pozwu w kwocie 5.000 zł, kwota 7.200 zł wynagrodzenia radcy prawnego (§ 6 pkt 7 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu - t.j. Dz. U. 2013.490) oraz 17 zł opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

Apelację od powyższego wyroku złożyła pozwana zaskarżając orzeczenie w całości (winno być w części w zakresie rozstrzygnięć zawartych w punktach 1 i 3). Pozwana zarzuciła:

1) naruszenie przepisów postępowania, które mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy tj.:

- art. 233 § 1 k.p.c. poprzez brak wszechstronnego rozważenia zebranego materiału dowodowego w zakresie okoliczności dotyczących przynależności udziałów pozwanej Spółki do majątku wspólnego małżonków G. lub do majątku osobistego każdego z nich, co miało istotny wpływ na wynik sprawy, jako że doprowadziło do pominięcia w/w okoliczności, a w konsekwencji do niezbadania merytorycznej podstawy roszczenia dochodzonego przez powoda tj. do nierozpoznania istoty sprawy w rozumieniu art. 386 § 1 k.p.c.,

- art. 233 § 1 k.p.c. poprzez brak wszechstronnego rozważenia zebranego materiału dowodowego w zakresie wyłączenia dopuszczalności dziedziczenia udziałów pozwanej Spółki, co miało istotny wpływ na wynik sprawy, jako że doprowadziło do błędnego ustalenia przez Sąd, iż spadkobiercy A. G. nabyli współwłasność udziałów w pozwanej Spółce w drodze dziedziczenia, a w konsekwencji do niezbadania merytorycznej podstawy roszczenia dochodzonego przez powoda tj. do nierozpoznania istoty sprawy w rozumieniu art. 386 § 1 k.p.c.,

- art. 189 k.p.c. poprzez uznanie dopuszczalności zgłoszenia powództwa o ustalenie nieistnienia uchwał, co miało istotny wpływ na wynik sprawy, jako że - w świetle orzecznictwa cytowanego przez pozwaną Spółkę – powództwo takie jest niedopuszczalne co do zasady,

- art. 189 k.p.c. poprzez uznanie, że powodowi przysługuje interes prawny w żądaniu ustalenia nieistnienia uchwał w niniejszej sprawie, co miało istotny wpływ na wynik sprawy, ponieważ powód interesu prawnego nie wykazał, co powinno skutkować oddaleniem każdego powództwa formułowanego w oparciu o w/w przepis,

2) naruszenie prawa materialnego tj.:

- art. 31 § 1 zdanie pierwsze oraz art. 31 § 2 k.r.o. poprzez ich niezastosowanie, co w konsekwencji doprowadziło do braku ustalenia przynależności udziałów pozwanej Spółki do majątku wspólnego małżonków G., w oparciu o domniemanie prawne przewidziane tymi przepisami,

- art. 183 § 1 k.s.h. w związku z postanowieniami § 15 aktu założycielskiego pozwanej Spółki przez ich niezastosowanie, co w konsekwencji doprowadziło do błędnego ustalenia przez Sąd, iż spadkobiercy A. G. nabyli współwłasność udziałów w pozwanej Spółce w drodze dziedziczenia,

- art. 184 k.s.h. poprzez jego nieuzasadnione zastosowanie poprzez przyjęcie, że spadkobiercy A. G. - pomimo wyłączenia możliwości nabycia własności udziałów w drodze dziedziczenia – stanowią współuprawnionych z udziałów w rozumieniu tego przepisu,

- art. 184 k.s.h. poprzez jego nieuzasadnione zastosowanie poprzez przyjęcie, że D. G. mogła wykonywać prawa udziałowe w pozwanej Spółce jedynie poprzez wspólnego przedstawiciela,

- art. 195 i następnych k.c. w zw. z art. 1035 k.c. w zw. z art. 46 k.r.o. poprzez ich niewłaściwe zastosowanie prowadzące do przyjęcia, że D. G. jako współwłaściciel w częściach ułamkowych wszystkich udziałów pozwanej Spółki nie może samodzielnie wykonywać praw udziałowych z tych udziałów wobec przedmiotowego i podmiotowego wyłączenia pozostałych potencjalnych współwłaścicieli.

Pozwana podnosząc w/w zarzuty wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa w całości ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpatrzenia. Ponadto pozwana wniosła o zasądzenie od powoda na jej rzecz kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Powód w odpowiedzi na apelację wniosł o jej odrzucenie w zakresie odnoszącym się do pkt 2 wyroku oraz o jej oddalenie w pozostałym zakresie. Ponadto powód wniosł o zasądzenie na jego rzecz kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W toku postępowania apelacyjnego D. G. zgłosiła interwencję uboczną po stronie pozwanej. Wniosła w niej o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powoda na jej rzecz kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Poznaniu przy uwzględnieniu kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Apelacja pozwanej zasługiwała na uwzględnienie.

Przed przystąpieniem do przedstawienia okoliczności, które legły u podstaw rozstrzygnięcia Sądu Odwoławczego podkreślić należy, że w toku postępowania apelacyjnego uzupełniony został materiał dowodowy sprawy. Do akt sprawy załączono przedstawione przez pozwaną postanowienie Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 4 marca 2015r., sygn. akt X Ga 35/15. Orzeczenie to zapadło już po wydaniu wyroku przez Sąd pierwszej instancji, a tym samym zgodnie z treścią art. 381 k.p.c. brak było przesłanek dla pominięcia w/w dowodu. Niemniej jednak w ocenie Sądu drugiej instancji przedstawiony przez pozwaną dowód w żaden sposób nie wpłynął na poczynione już w sprawie ustalenia faktyczne, oprócz tego, że należało je uzupełnić o stwierdzenie, iż uchylone zostało postanowienie Sądu rejestrowego z dnia 7 listopada 2014r. o wykreśleniu D. G. z rejestru Spółki.

Przechodząc do meritum rozważań wskazać należy, że w ramach kontroli instancyjnej wyroku Sąd Apelacyjny za zasadny uznał najdalej idący z zarzutów zgłoszonych w środku odwoławczym tj. zarzut naruszenia przez Sąd pierwszej instancji art. 189 k.p.c. Naruszenie to polegało na przyjęciu przez Sąd pierwszej instancji, że w niniejszej sprawie powód w ogóle był uprawniony do wystąpienia przeciwko pozwanej Spółce z żądaniem ustalenia nieistnienia określonych w pozwie uchwał. Zdaniem bowiem Sądu Odwoławczego w świetle obowiązujących przepisów i w warunkach niniejszej sprawy wyłączone jest występowanie przez osobę trzecią z żądaniem uznania uchwały spółki kapitałowej za nieistniejącą w trybie tzw. powództwa o ustalenie. Powyższe stanowisko wynika z regulacji wprowadzonych przez ustawodawcę na gruncie k.s.h., wymagających szerszej niż poczynił to Sąd Okręgowy analizy.

Zarówno w judykaturze, jak i w doktrynie w przedmiocie problematyki uchwał nieistniejących pojawiają się kontrowersje. Sąd Apelacyjny rozstrzygając niniejszą sprawę stanął na stanowisku, że podstawowy podział uchwał podejmowanych w ramach funkcjonowania spółki pozwala, na gruncie przepisów k.s.h., wyodrębnić jedynie trzy kategorie takich uchwał: uchwały prawidłowo podjęte, uchwały wadliwe (takie, które mogą ulec uchyleniu w trybie art. 249 k.s.h.) oraz uchwały nieważne (takie, wobec których można wystąpić o stwierdzenie ich nieważności na podstawie art. 252 k.s.h.). Uchwały wadliwe mają tę cechę, że nie są nieważne od początku, jednocześnie nie są prawidłowo podjęte. Mogą one utracić swoją ważność na podstawie stosownego orzeczenia sądu, którego skutek jest konstytutywny. Wyrugowanie z obrotu prawnego takich uchwał wymaga wniesienia stosownego powództwa i wydania przez sąd stosownego rozstrzygnięcia. W przypadku niezaskarżenia uchwał wadliwych w terminie ustawą wyznaczonym, następuje ich sanacja. Uchwały takie, mimo że dotknięte uchybieniami, będą pozostawać ważne i skuteczne. Druga kategoria uchwał nieprawidłowo podjętych to uchwały nieważne. Są to takie uchwały, które podjęto w sprzeczności z ustawą. Uchwała taka, jak podkreśla się w literaturze przedmiotu, w przeciwieństwie do uchwały wadliwej, jest nieważna ab initio, rozstrzygnięcie sądu ma przy tym jednak, zgodnie z aktualną linią orzecniczą, charakter konstytutywny – uprzednio przyjmowano skutek deklaratoryjny orzeczenia (vide: A. Kidyba Komentarz aktualizowany do art. 252 Kodeksu spółek handlowych [w:] A. Kidyba, Komentarz aktualizowany do art. 1 - 300 ustawy z dnia 15 września 2000r. Kodeks spółek handlowych, LEX 2015; uzasadnienie uchwały Sądu Najwyższego w składzie 7 sędziów z dnia 18 września 2013r., III CZP 13/13, OSNC 2014/3/23, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 lipca 2014r., IV CSK 640/13, LEX nr 1511816). Powyżej zaprezentowany podział na klasy uchwał nieprawidłowo podjętych pozostaje dychotomiczny i wyczerpujący. Zauważyć bowiem należy, że na gruncie k.s.h., a więc ustawy kompleksowo regulującej kwestie organizacji i funkcjonowania spółek prawa handlowego, ustawodawca nie zawarł żadnych przepisów, które pozwalałyby na przyjęcie istnienia innych jeszcze uchwał mogących być uznanymi za wadliwe. Brak jest tym samym jakichkolwiek podstaw do wyróżniania, jak czynią to niektórzy przedstawiciele doktryny, a w przeszłości również i część judykatury, dodatkowej jeszcze kategorii tzw. uchwał nieistniejących (vide: wyroki Sądu Najwyższego z dnia 14 kwietnia 1992r. I CRN 38/92, OSNCP 1993/3/45; z dnia 4 lutego 1999r. II CKN 804/98, OSNC 1999/10/171, z dnia 30 września 2004r. IV CK 713/03, OSP 2005/9/112). Co znamienne wyróżniający w/w kategorię uchwał nigdy nie dokonali dokładnego określenia składających się na nią elementów, jedynie a priori, w oderwaniu od przepisów k.s.h. przyjęli, że uchwały takie to w szczególności: uchwały powzięte przez osoby niebędące współnikami, przez zebranie w liczbie nieosiągającej wymaganego kworum lub przez zgromadzenie współników, które zostało skutecznie odwołane, uchwały zaprotokołowane bez głosowania, a także uchwały, które nie uzyskały wymaganej większości głosów.

Nie znajdując podstaw na gruncie obowiązujących przepisów do wyróżnienia dodatkowej kategorii uchwał, Sąd Apelacyjny poprzestał na rozróżnieniu uchwał wadliwych oraz uchwał nieważnych uznając przy tym, że uchwały naruszające jakąkolwiek normę prawną (sprzeczne z ustawą) albo też godzące w dobre obyczaje, bądź postanowienia umowy spółki czy naruszające interes spółki lub mające na celu pokrzywdzenie współnika, winny być traktowane jako uchwały dotknięte sankcją nieważności (vide: A. Kidyba, Komentarz aktualizowany do art. 252 Kodeksu spółek handlowych [w:] A. Kidyba, Komentarz aktualizowany do art. 1 - 300 ustawy z dnia 15 września 2000r. Kodeks spółek handlowych, LEX 2015; wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 31 stycznia 2014r., I ACa 734/13, LEX nr 1473937, wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 19 lutego 2013r., V ACa 759/12, LEX nr 1289451). Przyjęcie przez Sąd Apelacyjny zaprezentowanego powyżej stanowiska rzutowało na treść dalszych rozważań i rozstrzygnięć poczynionych w toku postępowania apelacyjnego.

W treści art. 252 § 1 k.s.h. ustawodawca przyznał uprawnienie osobom lub organom spółki, wymienionym w art. 250 k.s.h. (tj. zarządowi, radzie nadzorczej, komisji rewizyjnej oraz poszczególnym ich członkom, współnikowi, który głosował przeciwko uchwale, a po jej powzięciu zażądał zaprotokołowania sprzeciwu, współnikowi bezzasadnie niedopuszczonemu do udziału w zgromadzeniu współników, współnikowi, który nie był obecny na zgromadzeniu, jedynie w przypadku wadliwego zwołania zgromadzenia współników lub też powzięcia uchwały w sprawie nieobjętej porządkiem obrad, w przypadku pisemnego głosowania, współnikowi, którego pominięto przy głosowaniu lub który nie zgodził się na głosowanie pisemne albo też który głosował przeciwko uchwale i po otrzymaniu wiadomości o uchwale w terminie dwóch tygodni zgłosił sprzeciw) do wytoczenia przeciwko spółce powództwa o

stwierdzenie nieważności uchwały wspólników sprzecznej z ustawą. Przedmiotowy katalog osób pozostaje katalogiem enumeratywnym. W treści w/w przepisu ustawodawca wyłączył stosowanie art. 189 k.p.c. w sprawach o stwierdzenie nieważności uchwały spółki z o.o. W orzecznictwie oraz judykaturze można spotkać się z poglądem, że przedmiotowe wyłączenie winno być wiązane jedynie z kręgiem podmiotów z art. 250 pkt 1-5 k.s.h. i nie odnosi się ono natomiast do tzw. osób trzecich (niewymienionych w art. 250 pkt 1-5 k.s.h.). Stanowiska takiego Sąd Odwoławczy nie podziela uznając je za pogląd *contra legem*. Wskazać należy, że wyłączenie dopuszczalności stosowania art. 189 k.p.c. ustanowione przez ustawodawcę w art. 252 § 1 zdanie drugie k.s.h. odnosić należy nie tylko do kręgu osób wymienionych w art. 250 pkt 1-5 k.s.h., lecz również i do osób trzecich (vide: uzasadnienie uchwały Sądu Najwyższego w składzie 7 sędziów z dnia 1 marca 2007r. III CZP 94/06, OSNC 2007/7-8/95). Za taką wykładnią analizowanego przepisu przemawiają przede wszystkim reguły wykładni językowej uwzględniającej kontekst danej jednostki redakcyjnej - w orzecznictwie określana wykładnią systemową - oraz reguły wykładni pozajęzykowej funkcjonalnej. Należy przy tym zwrócić uwagę, że w treści art. 252 § 1 k.s.h. ustawodawca dokonał tzw. kondensacji norm tzn. w jednej jednostce redakcyjnej tekstu prawnego *de facto* zamieścił przepis zrębowy niepełny oraz przepis uzupełniający, wyrażając tym samym dwie odmienne normy prawne (dla odczytania których, konieczne jest poczynienie stosownego uzupełnienia treścią innych przepisów). Sytuacja taka prowadzi więc do umownego wyróżnienia art. 252 § 1 zdanie pierwsze k.s.h. oraz art. 252 § 2 zdanie drugie k.s.h. (szerzej: M. Zieliński Wykładnia prawa Zasady, reguły, wskazówki, Warszawa 2010, s. 109-119, 134- 138). Zabieg legislacyjny dokonany przez ustawodawcę polegający na ustanowieniu dwóch oddzielnych norm prawnych w przywołanym przepisie, zdaniem Sądu Apelacyjnego, jednoznacznie wskazuje na konieczność przyjęcia, że treść art. 252 § 1 zdanie drugie k.s.h. nie może być wiązana wyłącznie jako uzupełnienie regulacji art. 252 § 1 zdanie pierwsze k.s.h. (a w konsekwencji tego ograniczana do kręgu podmiotów z art. 250 pkt 1- 5 k.s.h.), lecz stanowi regulację skuteczną *erga omnes* i jest tym samym wyrazem woli ustawodawcy o wyłączeniu odmiennego niż wskazanego w k.s.h. – opartego na art. 189 k.p.c. - sposobu zaskarżania uchwał spółek z ograniczoną odpowiedzialnością. Podkreślić trzeba, że gdyby przedmiotowe wyłączenie miało odnosić się li tylko do podmiotów enumeratywnie określonych w art. 250 pkt 1- 5 k.s.h., to wystarczająca byłaby już sama treść art. 252 § 1 zdanie pierwsze k.s.h. Zawarta w tym przepisie regulacja stanowi bowiem *lex specialis* względem unormowania art. 189 k.p.c., co zgodnie z regułami wykładni *per se* wyłącza już zastosowanie wobec jej adresatów możliwość wytaczania powództwa o ustalenie (*lex specialis derogat legi generali*), pozostawiając tym samym możliwość wytoczenia takie powództwa innym osobom. Wyraźne uregulowanie w k.s.h. wyłączenia stosowania art. 189 k.p.c. przy uwzględnieniu kontekstu tej regulacji (odrębna norma prawna przy posłużeniu się techniką kondensacji) w sposób jednoznaczny wskazuje na niemożność odnoszenia tego wyłączenia jedynie do adresatów art. 252 § 1 zdanie pierwsze k.s.h. Dodać należy, że zajęte przez Sąd Odwoławczy stanowisko argumentować można także aspektem funkcjonalnym, przemawiającego za takim a nie innym przyjęciem wykładni analizowanego przepisu. Sąd drugiej instancji miał na uwadze fakt, podkreślany już w orzecznictwie, iż wielce niepożądana z punktu widzenia pewności bytu spółki byłaby bowiem sytuacja w której przez bliżej nieokreślony czas pozostawałaby ona w niepewności odnośnie skuteczności podjętych przez siebie uchwał i tym samym byłaby narażona na konieczność toczenia z osobami trzecimi w odległej przyszłości procesów mogących niweczyć skutki podjętych przez nią czynności, niekiedy, zwłaszcza z perspektywy podmiotu gospodarczego, zaistniałych w dalekiej przeszłości. Nie mówiąc już o sytuacji, kiedy to osoby trzecie uprawnione byłyby do ingerencji w wewnętrzne sprawy spółki. Tak więc przyjmując, że w przypadku uchwał spółki z o.o. na gruncie obecnych przepisów nie sposób mówić o uchwałach nieistniejących, uznając przy tym jedynie rozróżnienie na uchwały nieważne (zawierające w sobie również i desygnaty przypisywane uchwałom nieistniejącym), jednocześnie opowiadając się za wyczerpującą regulacją trybu zaskarżania tych uchwał określoną w przepisach k.s.h., Sąd Odwoławczy, odmiennie niż Sąd pierwszej instancji, uznał, że powód jako osoba trzecia tj. niewskazana w treści art. 250 pkt 1-5 k.s.h. nie dysponował uprawnieniem do wystąpienia w niniejszej sprawie z powództwem z art. 189 k.p.c. o ustalenie, gdyż możliwość wniesienia takiego powództwa została przez ustawodawcę na gruncie obowiązujących przepisów wyłączona. Stanowisko dotyczące wyłączenia możliwości wytoczenia powództwa na podstawie art. 189 k.p.c. przez osobę trzecią o ustalenie nieistnienia uchwały zostało wyrażone m.in. przez Sąd Apelacyjny w Katowicach w wyrokach z dnia 19 lutego 2013r. VACa 759/12 (LEX nr 1289451) i z 3 lipca 2008r. VCa 227/08 (LEX nr 470081), Sąd Apelacyjny w Białymstoku w wyrokach z dnia 5 września 2013r. IACa 362/13 (LEX nr 1372246) i z 23 sierpnia 2013r. IACa 855/12 (LEX nr 1369224) oraz z 30 stycznia 2008r. IACa 612/07 (OSAB 2008, nr 1, poz. 26) i z dnia 2 marca 2004r. IACa 9/04 (OSAB 2004, nr 2, poz.7), Sąd Apelacyjny w

Krakowie w wyroku z dnia 11 grudnia 2012r. IACa 1174/12 (LEX nr 1293087), Sąd Apelacyjny w Gdańsku w wyrokach z dnia 18 października 2012r. VACa 738/12 (LEX nr 1293175) i z 29 września 2011r. IACa 730/11 (POSAG 2012, s. 1 poz. 3-18), które to stanowiska Sąd Apelacyjny w niniejszym składzie w pełni aprobuje.

Nawet gdyby nie podzielić stanowiska wyżej zaprezentowanego uznać należy, że powód nie wykazał interesu prawnego w wytoczeniu powództwa z art. 189 k.p.c. Zgodnie z § 15 aktu założycielskiego Spółki Centrum (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w L. w przypadku śmierci wspólnika jego spadkobiercy nie będą mogli nabyć w drodze dziedziczenia bądź zapisu udziałów w spółce, udziały zmarłego wspólnika w pierwszej kolejności mogą być przejęte przez pozostałych wspólników proporcjonalnie do ich udziału w kapitale zakładowym, jeżeli pozostali wspólnicy nie wyrażą zamiaru przejęcia wszystkich udziałów zmarłego wspólnika, udziały te mogą być nabyte przez spółkę w celu umorzenia lub zbyte osobom nie będącym dotychczas wspólnikami, w zamian za udziały zmarłego wspólnika spadkobiercy otrzymają kwotę równoważną wartości bilansowej udziałów od nabywcy wskazanego przez Spółkę (vide: k. 43-44 akt). Zdaniem Sądu z w/w postanowienia umowy Spółki wynika, że uprawnienia powoda ograniczają się jedynie do żądania zapłaty ekwiwalentu, o którym mowa w treści art. 183 § 1 k.s.h. Powód nie jest podmiotem, o którym mowa w art. 250 pkt 1-5 k.s.h. Mimo faktu bycia spadkobiercą A. G., jedyne (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, T. G. z uwagi na treść § 15 umowy Spółki, pozostaje wyłączony od dziedziczenia udziałów, jakie przypadająby mu tytułem spadku, gdyby przedmiotowe postanowienie umowne nie obowiązywało. Sąd Apelacyjny nie podzielił stanowiska powoda, jakoby w/w postanowienie umowy Spółki winno być uznane za nieskuteczne z powodu niespełnienia przezeń wymagań określonych w art. 183 § 1 zdanie drugie k.s.h. W ocenie Sądu w treści § 15 umowy Spółki zawarte zostały wszelkie elementy warunkujące na gruncie ustawy skuteczność dokonanego w nim wyłączenia, w szczególności zaś, wbrew stanowisku powoda, określono w nim sposób w jaki dokonana ma zostać spłata wyłączonych od dziedziczenia udziałów spadkobierców - „w zamian za udziały zmarłego wspólnika spadkobiercy otrzymają kwotę równoważną wartości bilansowej udziałów od nabywcy wskazanego przez spółkę”. Zdaniem Sądu w/w regulacja spełnia wymogi do uznania jej za czyniącą zadość treści art. 183 § 1 zdanie drugie k.s.h. Z uwagi na powyższe nawet więc przy nie zaaprobowaniu przyjętego wcześniej stanowiska o wyczerpującej regulacji k.s.h. odnoszącej się do zaskarżania uchwał spółek kapitałowych, a w konsekwencji tego przy uznaniu co do zasady dopuszczalności wystąpienia z powództwem opartym o treść art. 189 k.p.c. zmierzającym do ustalenia nieważności (nieistnienia) uchwały spółki z o.o., to w niniejszej sprawie i tak nie zachodziłyby przesłanki do przyznania powodowi uprawnienia do wystąpienia z takim powództwem. Podkreślić bowiem trzeba, że z roszczeniem o ustalenie na podstawie art. 189 k.p.c. może wystąpić nie każdy, lecz jedynie ten, kto ma w tym interes prawny. Jak podkreśla się w judykaturze, pojęcie interesu prawnego należy rozumieć szeroko tzn. w sposób uwzględniający ogólną sytuację prawną powoda, zaś o jego braku mówić można jedynie wówczas, gdy powód nie ma żadnej potrzeby ustalenia prawa lub stosunku prawnego, gdyż jej sfera prawna nie została naruszona ani zagrożona (vide: wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 21 maja 2015r. I ACa 1727/14, LEX nr 1734680). Mając na uwadze zakres przysługujących powodowi uprawnień korporacyjnych względem Spółki ograniczający się de facto do roszczenia o uiszczenie ekwiwalentu, nie sposób przyjąć, aby miał on jakikolwiek interes w żądaniu stwierdzenia nieważności (nieistnienia) uchwał oznaczonych w pozwie. Wskazać należy, że wewnętrzne sprawy spółki (a do takich należą kwestie regulowane w zaskarżonych uchwałach) w żaden sposób nie oddziałują na sytuację prawną czy faktyczną powoda dysponującego jedynie żądaniem o zapłatę ekwiwalentu. Ewentualnego interesu prawnego po stronie powoda można by doszukiwać się wówczas, gdyby w drodze podjętych uchwał miało dojść do pogorszenia sytuacji finansowej pozwanej Spółki. Dopiero bowiem jedynie stan niewypłacalności Spółki, bądź też jakiegokolwiek inne zablokowanie możliwości wypłaty ekwiwalentu na rzecz T. G. uprawniałoby do przyjęcia, że w/w dysponuje interesem prawnym w zaskarżeniu uchwał pozwanej Spółki. Jednakże powód takich okoliczności w toku rozpoznawania sprawy przez Sąd pierwszej instancji nawet nie wskazywał. Uznać więc należy, że powód w toku postępowania przed Sądem pierwszej instancji w żaden sposób nie wykazał, aby podjęte uchwały w jakikolwiek sposób godziły w możliwość uzyskania przez niego należnego mu ekwiwalentu z tytułu nieobjęcia udziałów. W toku postępowania przed Sądem Okręgowym powód inicjatywę dowodową skoncentrował na kwestiach formalnych dotyczących samego podjęcia zaskarżonych uchwał w szczególności zaś braku legitymacji korporacyjnej D. G. do występowania w charakterze wspólnika Spółki. Powód zaniechał przy tym dowodzenia negatywnych skutków, jakie miałyby nieść dla niego podjęte uchwały pozwanej Spółki. Stosowną inicjatywę powód przejawiał dopiero na etapie postępowania apelacyjnego kiedy to wskazał, że podjęte

uchwały miałyby negatywnie oddziaływać na jego sferę majątkową, jednak nie wskazał w żaden sposób jak miałyby to nastąpić. W ocenie Sądu te nowe fakty, stosownie do art. 381 k.p.c., należało pominąć, gdyż po raz pierwszy zostały zgłoszone dopiero w odpowiedzi na apelację przy czym powód nie uprawdopodobnił, że tych nowych faktów nie mógł zgłosić w postępowaniu przed Sądem pierwszej instancji zważywszy, że wytaczając powództwo na podstawie art. 189 k.p.c. obowiązany był wykazać istnienie interesu prawnego. Zdaniem Sądu Apelacyjnego dla istnienia interesu prawnego powoda konieczne byłoby wykazanie możliwości uszczuplenia przysługującego mu wynagrodzenia na skutek podjęcia zaskarżonych uchwał. Skoro okoliczność taka nie została w żaden sposób przez T. G. wykazana, to tym samym, nawet wobec nieprzyjęcia koncepcji o braku w ogóle podstaw do wystąpienia z żądaniem z art. 189 k.p.c., powództwo i tak zasługiwało na oddalenie.

Ustalenia poczynione przez Sąd pierwszej instancji, jako znajdujące uzasadnienie w materiale zgromadzonym w aktach sprawy, Sąd Apelacyjny przyjmuje za własne z tym, że postanowienie Sądu Rejonowego Poznań - Nowe Miasto i W. z dnia 7 listopada 2014r. wydane w sprawie PO.IX.Ns-Rej.KRS/(...) - jak to już wcześniej wskazano - zostało uchylone. Wniosków płynących z tych ustaleń, z wyżej przedstawionych przyczyn, Sąd Apelacyjny nie aprobuje. Biorąc powyższe pod rozwagę na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. zmieniono zaskarżony wyrok w pkt 1 i 3 i oddalono powództwo.

Z uwagi na zmianę orzeczenia Sądu pierwszej instancji, Sąd Odwoławczy w sposób odmienny rozstrzygnął o kosztach postępowania. Sąd Apelacyjny orzekł o nich stosownie do art. 98 § 1 i 3 k.p.c. i art. 99 k.p.c. zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu. Kwota zasądzona od powoda na rzecz pozwanej obejmuje koszty zastępstwa procesowego ustalone wedle stawki minimalnej określonej w treści § 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (j.t. Dz.U.2013. 490 ze zm.) w zw. z § 10 ust. 1 pkt 21 rozporządzenia, zwiększonej o kwotę uiszczonej opłaty skarbowej. Zdaniem Sądu drugiej instancji z uwagi na charakter sprawy zasadne było odstąpienie od ustalenia wysokości należnego wynagrodzenia w oparciu o kryterium wartości przedmiotu sporu, na rzecz kryterium rodzajowego.

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd Odwoławczy orzekł w oparciu o zasadę odpowiedzialności za wynik procesu, stąd też na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. zasądził od powoda na rzecz pozwanej kwotę 20.270 zł obejmującą opłatę od apelacji - 20.000 zł i koszty zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym - 270 zł. Zaś od powoda na rzecz interwenienta ubocznego zasądzono kwotę 4.394 zł obejmującą opłatę od interwencji - 4.000 zł, opłaty skarbowe od pełnomocnictwa - 34 zł i wynagrodzenie pełnomocnika - 360 zł.

SSA Mariola Głowacka SSA Elżbieta Fijałkowska SSA Jerzy Geisler